

Fagteamets og skolelederens rolle i kompetenceløftet:

Fagteam og kompetenceløft

Kompetenceløftet i undervisningsfagene er bygget op over aktionslæringsprincippet, hvor en kombination af teori og læring i praksis, skal være med til at sikre, at det der læres på uddannelsen, kan anvendes i praksis, og at praksis bringes med ind på uddannelsen.

Effekten af uddannelsen sikres ved øget fokus på personlige faktorer og faktorer i undervisningen og anvendelseskonteksten. Det betyder bl.a., at studiet og arbejdet skal organiseres således, at der er tidsmæssig direkte og tæt korrespondance mellem det man lærer og praksis. Det er tænkningen, at det der læres på uddannelsen, skal anvendes i lærerens praksis - både i lærerens egen undervisning, men også gennem arbejdet i fagteamet. Ved at inddrage fagteamet bliver uddannelsen ikke kun et anliggende for den enkelte, men et anliggende for og til gavn for alle medlemmer af fagteamet.

De lærere der er på kompetenceløft i undervisningsfagene får opgaver, der skal løses i fagteamet. Derfor er det afgørende at skolen sikrer sig, at der er dannet fagteam indenfor de pågældende fag og at fagteamet er bekendt med den forpligtelse, der ligger i have deltagende lærere.

Fagteamet indgår i studieaktiviteterne i kompetenceløftet i på følgende måde:

Det studieforberedende arbejde

- opgaver i tilknytning til praksis (arbejde i fagteam og egen undervisning).

Omsætning til praksis

- læreren arbejder i fagteamet (videndeling, fælles forberedelse, evaluering / efterbearbejdning af undervisning).

Refleksion over egen læring i forhold til

- egne erfaringer i fagteam
- viden og praksis.

Det er ledelsens ansvar at sikre, at der er afsat 3 fagteammøder i følgende perioder:

Fagteam møder
Møde mellem uge 48-51
Møde mellem uge 4 -6
Møde mellem uge 16- 18

Anbefalinger og inspiration til arbejdet med og i fagteams

1. Målet med et fagteam

Formålet med fagteamet er at skabe en ramme for fagsamarbejdet. Et tættere samarbejde giver gode muligheder for faglig sparring og videndeling. Det kan fx være i form af deling af undervisningsforløb, at erfarne lærere kan understøtte nye uerfarne lærere, at lærerne der er i et uddannelsesforløb, deler nyerhvervet viden med teamet. Derudover kan fagteamet have som opgave at udarbejde en strategi / plan for fagets udvikling på skolen. Det tættere samarbejde giver mulighed for en fælles faglig udvikling på skolen, som gør den enkelte lærer dygtigere, men som samtidig højner fagligheden på skolen.

2. Etablering af fagteam

EVA anbefaler:

"Skoleledelserne skal sikre hensigtsmæssige rammer for lærernes fagsamarbejde og etablere en funktion på skolen som ressourceperson/matematikvejleder. De bør desuden beskrive, hvilke opgaver og funktioner fagteamet og ressourcepersonen skal varetage, for at de kan udvikle [fx] matematikundervisningen på skolen" (EVA, 2006).

3. Lederens afklaring af formålet

Det har stor betydning, hvordan man som leder melder sine forventninger ud til fagteamet, hvad formålet er med fagteamets arbejde, hvad er fagteamets opgave. Det er ligeledes ledelsens opgave at bringe kompetenceløftet ind i fagteamet, fx ved at sikre at der er afsat de 3 fagteammøder. Det er vigtigt at fagteamet forpligter sig på at deltage, dvs har accept af at fagteamets arbejde delvist defineres af læreren på uddannelse og han/hun inddrager fagteamet som et led i uddannelsen.

Som leder kan det være værd at overveje følgende:

1. Fagteamets organisering

- a. Hvor mange møder skal der holdes i løbet af året?
- b. Hvornår ligger møderne?
- c. Hvem er med? skal alle være med altid eller er det hensigtsmæssigt at dele op i mindre hold?
- d. Hvem leder møderne?

2. Mødestruktur

- a. Mødedatoer ligger i kalenderen fra skoleårets start
- b. Indkaldelse med dagsorden i god tid. (eksempel på dagsorden??)
- c. Referat
- d. Afbud til ledelsen
- e. Dagsorden og referat i mappe på SkoleIntra.

3. Hvordan understøtter ledelsen fagteamets arbejde?

- a. Hvordan og hvornår meldes forventninger ud til fagteamet?
- b. Deltager skolelederen i (nogle af) fagteamets møder?
- c. Ledelsen skal sikre sig at fagteamet forpligter sig på at deltage og drøfte, hvilken rolle teamet spiller?

4. Fagteamsamarbejdet i praksis

Fagteamsamarbejde kan foregå på flere niveauer, og det er vigtigt at fagteamet fra starten får afstemt forventninger til samarbejdet. Disse forventninger skal naturligvis være i tråd med de forventninger / det formål ledelsen har opstillet for fagteamsamarbejdet.

De fleste lærere har sikkert på forhånd erfaring med fagteamsamarbejde – for nogle har der været tale om et forum, som primært har haft til opgave at aftale fx hvilke materialer, der skal købes ind til faget. Andre fagteam har udvekslet ideer til undervisningen eller planlagt undervisningsforløb i fællesskab. Endelig har mange brugt fagteamet til at drøfte og udvikle forskellige pædagogiske tiltag eller problemstillinger som fx *faglig læsning* og *undervisningsdifferentiering*.

Forudsætninger for et fagteams arbejde:

Teammedlemmerne skal udvikle færdigheder i at:

- reflektere over elevernes og egen læring (både som individ og som team)
- arbejde målstyret og evaluere fælles definerede mål og indsatsområder
- Træffe kvalitativt gode beslutninger
- udføre teamets arbejdsprocesser, så det skaber synergi i opgaveløsningen
- udvikle teamets arbejdsprocesser
- være et praksisfællesskab for fælles forberedelse
- vedligeholde velfungerende og anderkendende arbejdsrelationer
- Videndele og sætte kollegers, viden, styrker og ressourcer i spil
- rammesætte et møde
  - o eventuelt vha eksemplarisk dagsorden.
  - o Årsplan
  - o Rollefordeling

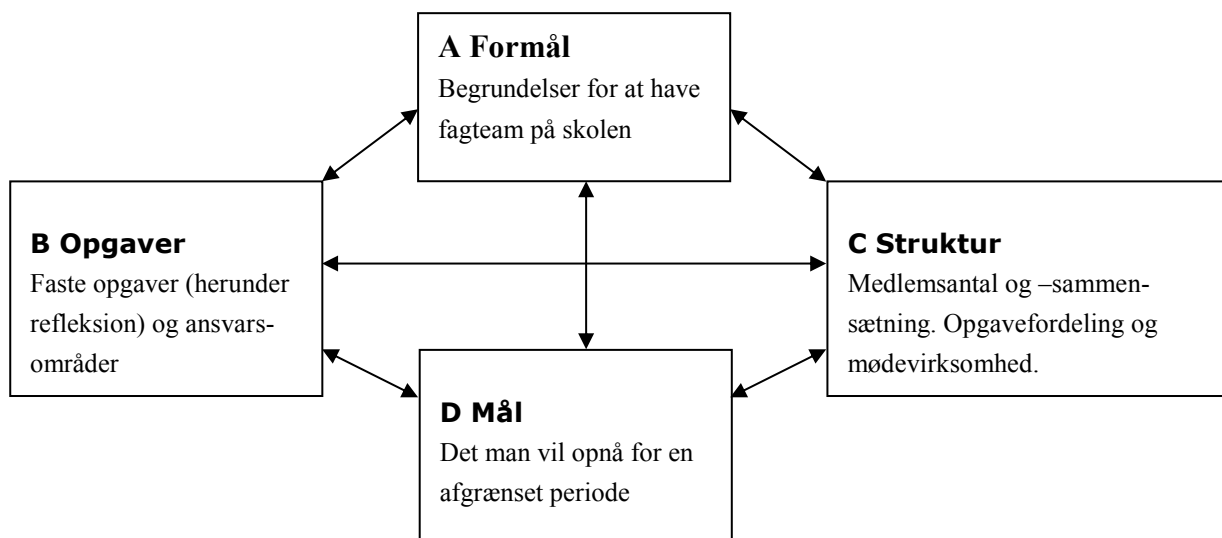
Arbejdet i fagteams (et forpligtende læringsfællesskab) tager udgangspunkt i de opgaver, den enkelte alligevel skal lave i de sammenhænge, hvor de i forvejen udfører dem (undervisning).

Se eksempler på indholdselementer i afsnit B på side 4.

Side 4-7 er et oplæg til etablering eller videreudvikling af fagteamsamarbejdet.

Oplæg til etablering og udvikling af fagteams

Nedenstående model viser sammenhængen mellem de fire hovedspørgsmål og deres indbyrdes forhold. Derfor er det underordnet, i hvilken rækkefølge man vælger at drøfte disse spørgsmål, men sammenhængen er vigtig.

A: Formålet fremgår af kompendiets første sider

B: Eksempler på ansvarsområder/opgaver, som kan ligge i fagteamet

1. Sparring om planlægning, gennemførelse af den daglige undervisning og samarbejde om fælles undervisningsplaner og forløb.
2. Dele erfaringer med læringsledelse og målstyret undervisning
3. Nedbrydning af fagets fælles mål, og drage erfaringer med samme.
4. At forpligte sig på afprøvning og refleksion af den nye viden der tilføres gennem eksempelvis at have en lærer på kompetenceløft.
5. At drøfte og fastholde den faglige progression op gennem skoleforløbet i forhold til læringsmål og "nedbrydning af fællesmål" og dermed være med til at afklare krav og forventninger til den faglige undervisning for den enkelte elev eller grupper af børn.
6. At bidrage med ideer og forslag til relevante tværfaglige emner og projekter, der understøtter fagene.
7. At vurdere og orientere om ny faglitteratur og materialer fra amtscenteret, bogforlag, Internet o. lign.
8. Implementeringen af nye ministerielle og kommunale tiltag og afklaring af muligheder og konsekvenser for faget, undervisningen og elevens læring og trivsel.
9. At tage initiativer til spredning af viden og erfaring fra "det gode eksempel", "den gode kursusoplevelse" og kollegers succeser.
10. At tage initiativer til nye udviklingsprojekter på skolen.
11. At . . . . .

C Struktur: Medlemmer, opgavefordeling og mødevirksomhed

- Hvem skal være medlem af fagteamet?
- Hvordan skal opgavefordelingen være i fagteamet?

- Skal det være muligt at deltage forpligtende i flere fagteam?
- Hvor mange møder pr. år vil være passende for fagteamet?
- Hvordan skal opgaverne prioriteres?

Der kan arbejdes med mange forskellige modeller for struktur og organisering af fagteams. Ønskes inspiration står Nanna gerne til rådighed, ellers bliver dette også et tema på den første ledelsesdag i kompetenceløftet i undervisningsfagene d 26. august.

Arbejdsopgaver til fagteamet:

Formålet med fagudvalg/fagteam på jeres skole!

Hvad har tidligere været begrundelsen for et fagudvalg på skolen?	Hvad mener du formålet med fagteam bør være i skolens fremtidige struktur?
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

Mål for fagudvalget

Hvilke konkrete mål har der tidligere været for fagudvalgets arbejde?	Hvilke konkrete mål kunne det være vigtigt at nå for jeres fagteam inden for en fastsat tidsperiode?
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

C Opgaver i fagudvalget/fagteamet

Hvilke opgaver har typisk været indeholdt i fagudvalgets arbejde?	Hvilke opgaver bør fagteamet tage ansvar for i skolens fremtidige struktur?
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>